СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 36. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ЛЮТОГО 1950. | No. 36. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 14, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном | Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1018 | FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ШАХТАРІ НЕ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ПРАЦІ

Пітсбурґ, Па., 12 лютого. — За наказом федерального суду у Вашинґтоні, виданим у суботу, голова майнерської юнії Джан Л. Луїс, вислав телеграфічне доручення до провідників поодиноких округів юнії, щоб вони спонукали вуглекопів у своїх округах повертатися до праці заки буде заключений новий контракт. Луїс теж повідомив телеграфічно власників вугільляних шахт, що він готовий до дальших переговорів з ними вправі заключення контракту для юнійних членів. Одначе все те не переконало шахтярів, що вони мають обов'язок підняти наново залишену працю і, як з різних околиць звідомляють, вони ворогують проти наказу. У понеділок є День Линколна, отже подекуди національне свято, крім того цей день це 70-річчя народження Луїса, отже можливе, що теж з таких причин вуглекопи отягають з поворотом до праці. В інших околицях слідно теж некіть до проводу Луїса й тому майнери не хочуть послухати його зазиву. Все те причиняється до продовження страйку на неозначений час, хоч вугілляні припаси майже зовсім вичерпані і залізниці та промислові підприємства почали обмежувати свій рух.

Уряд не думає принаглювати майнерів до негайного повороту, щоб не викликати їхнього обурення, одначе придумує засоби для приспішення продукції вугілля. Положення може прояснитися, коли мине реченець, до якого майнери мали б повернутися до шахт, тобто до 21 лютого. День 20 лютого призначений на переслухання в суді обох сторін, чи справді запанувала тепер крайня необхідність, як це передбачає закон Тефта-Гартлі яка може бути причиною видання судової заборони страйку.

СВЯТКУЮТЬ ДЕНЬ ЛИНКОЛНА.

Спрінґфілд, Ілл. — У передодень Свята Линколна, у неділю 12 лютого, зібралися сотні людей з усіх клас і рас на гробі Аврама Линколна, щоб віддати поклін його тіням з нагоди 145 річниці його народження. З цієї нагоди складено на гробі Линколна вінці, між якими перший був вінець президента, як це приписано протоколом організації, що уладжує річ-річно поминки по Линколні. Інші маніфестації заповіджені на понеділок.

КАРТЯРСТВО І ГАЗАРДОВІ ГРИ ПІД ДОСЛІДАМИ ВЛАДИ.

Вашинґтон. — Зорганізований злочин став джерелом найбільших доходів серед деяких груп людей у Злучених Державах. Генеральний прокуратор покінчив призбирування дат про доходи з недозволених гор, які приносять 15 біліонів „бизнесу" в цілій країні. У середу почнеться у Вашинґтоні конференція, скликана ген. прокуратором МекҐретом, щоб найти способи здавлення фінансових оргій, які переводять ватаги ґрачів на шкоду держави й громадянства. Конференція відбудеться при співучасти делегатів з Амерікен Мюніципал Ассосіейшен, Краєвого Інституту Муніципальних Правничих Бюр та товариств посадників й адвокатів. Вислано теж запрошення на цю конференцію до чолових американських газет.

ЖІНКА, ЩО БУЛА ПРИ СМЕРТИ ЛИНКОЛНА.

Ню Йорк. — Серед різних цінних документів зі споминами очевидців про вбивство Аврама Линколна в Театрі Форд у Вашинґтоні і його смерть 15 квітня 1865 р. найшовся лист, писаний панею Елизабет Л. Діксон, жінкою Федерального сенатора. Лист находиться тепер в посіданні Марії Бенджамин, яка торгує історичними документами. Елизабет Діксон була одною з чотирьох жінок, що прибігли на порятунок простріленого президента, а з тих жінок були звісні імена тільки двох, тобто пані Діксон і панна Клара Гарріс, які прийшли потішити жінку президента Линколна, Марію. Діксон написала лист до своєї сестри пані Луїси Вуд, в якому описала не тільки останні хвилії президента-Визвольника, але теж і тодішні настрої політичних угрупувань. Діксон каже, що пострілений президент не відзискав свідомости після приведення його домів і не промовив ні словечка до своєї жінки.

ТОРНАДО В ЛУЇЗІЯНІ.

В Луїзіяні сповіщають, що підчас буревію в цьому стейті у неділю зпинуло 43 осіб, а в Тексасі шість. Докищо нема урядового звідомлення про розміри матеріяльної шкоди, одначе на перший погляд вона значна.

РОЗБИВСЯ ЛІТАК, ЩО ВІЗ АТОМОВІ ТАЙНИ.

Албукирк, у стейті Ню Мексик. — Поштовий літак який віз тайні атомові інформації, розбився у віддалі пять миль від цього міста, при чому згинули два офіцери, які ці тайни везли до лябораторії в Льос Аламос з доручення Комісії Атомової Енергії.

БІЛЬШЕ ЖІНОК НІЖ МУЖЧИН В АМЕРИЦІ.

Вашинґтон. — Бюро Цензусу, яке робить підготову до перепису населення в біжучому році, звідомляє, що вже тепер можна завважати надвишку жінок над кількістю мужчин в Злучених Державах. Надвишка виносить приблизно мільйон осіб. Крім того треба передбачувати, що жінки будуть джерелом інформацій для цензусових інспекторів, які ходитимуть по домах для спису людей. Це тому, що звичайно жінки є дома, коли мужчини підуть до праці.

ЯПОНСЬКІ ДЕЛЕГАТИ НА ОБІЗДЦІ З.Д.А.

Ню Йорк. — Давніший сенатор Джан Фостер Доллес виголосив промову до чотирнадцяти делегатів японського парляменту, що обїздять тепер Злучені Держави для навязання зносин з громадськими установами Злучених Держав. Вони були гістьми Федеральної Ради Церков. Доллес пригадав гостям на недавню війну і на теперішній страх перед атомовими бомбами та заявив, що ми всі тепер виставлені на однакову небезпеку. Тепер уже нема ні переможців ні переможених і тому нам треба змагати до спільного миру.

АМБ. КІРК ПОВІДОМЛЯЄ ПРО МАСОВІ АРЕШТИ В УКРАЇНІ

Ню Йорк, 12. лютого. — Місцевий „Міррор" у виданні з минулої п'ятниці подав, не називаючи джерела, таке коротке повідомлення: „Американський амбасадор (в Москві), адмірал Ален Кірк, повідомляє про жахливий шпигунський переполох в Росії. Сотні були заарештовані в Україні. Плякатами, радіом і доповідями закликається робітників, щоб вони доносили до НКВД про все підозріле". Легко можна уявити собі, що діється за цим коротким повідомленням американського амбасадора з Москви та що означає твердження про сотні заарештованих в Україні.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД Б. В'ЯЗНІВ НІМЕЦЬКИХ КОНЦТАБОРІВ

Ню Йорк, 13 лютого. — Минулої суботи, 11-го лютого, відбувся перший краєвий з'їзд переселених до цеї країни українців, колишніх в'язнів націстичних тюрем і концентраційних таборів. З'їздом проводив ген. Шандрук, що виголосив теж доповідь про „Сьогоднішні наші завдання". Поодинокі справи реферував головний ініціятор з'їзду, д-р В. Оренчук. На порядку нарад була головно справа признаного новим німецьким законом відшкодовання б. політичним в'язням, та з черги ста[illegible]рення тут відповідної їх організації. Подробиці з'їзду будуть подані в дальших числах цього щоденника. З'їзд ухвалив одноголосно вислати през. Труманові подяку за визволення з націстської неволі.

СПІЛЬНІ ГОЛОВНІ ШТАБИ ГОТОВІ ДЛЯ ОРОРОНИ ПАЦИФІКУ

Вашинґтон. — Головний провід збройних сил нації, голови Спільних Генеральних Штабів, склали звіт президентові Труманові з праці над обєднанням і готовістю американських збройних сил для втримання позицій на Далекому Сході. Туди їздив на десятиденну подорож голова Спільних Штабів, ген. Омар Н. Бредлі, а з ним голови штабів армії й повітряних сил. Після повороту вони ствердилили, що американські станиці на Пацифіку й Далекому Сході находяться в належнім поготівлі. Перед тим їздили ці люди до Аляски й Европи для провірки тамошніх американських збройних позицій.

„ХРИСТИНИ" ХОРУ „ДУМКА" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 13 людого. — Вчора тут в Бетговен Голл відбулася інтересна імпреза, що її названо „христинами" новоствореного на цьому терені репрезентативного чоловічого хору „Думка". В програмі імпрези був концерт та спільна просфора, опісля танці. Хор „Думка", зорганізований з новоприбулих співаків перед трьома місяцями і зі своїм знаменитим диригентом п. Львом Крушельницьким, потрапив уже приготовити концерт, гідний великої сцени. На цьому першому товариському виступі відспівано мелодії, головно колядки Кашубинського і Людкевича в обрібці Недільського, Стеценка, Купчинського-Колесси, Кошиця, Котка, Леонтовича, Лисенка і Гнатишина. Солістом в хорі, що нараховує біля 50 співаків, виступав оперний співак Осип Стецура. До приявних, між ними багатьох місцевих чільних громадян, промовляли о. прото-ігумен Марків, вітаючи хор, інж. Богачевський, д-р Карпевич (від хору) та інші. Приятних поверх 300 осіб. Просфору о. ігумен Пащак.

ВІДБУЛИСЯ ЗБОРИ ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 13 лютого. Вчора в приміщенні місцевого Демократичного Клюбу відбулися загальні збори Об'єднаного Комітету Українських Організацій міста Ню Йорку, на яких, крім обговорення цілого ряду актуальних справ, вибрано теж нову управу, на чолі з адв. М. Гаврилком, як головою, Марією Клячком — секретаркою та В. Хомицьким — скарбником. В зборах, якими проводив Дмитро Галичин, взяли участь представники 27 місцевих організацій і товариств. В обговорюванні поодиноких справ звернено окрему увагу на необхідність включити до Об'єднаного Комітету ще не охоплені ним організації, посилити місцевий вклад в переселенчу акцію, зокрема щодо допомоги новоприбулим, як теж розгорнути ще ширшу громадську і культурну працю.

ШИРОКИЙ ВІДГОМІН ВИСТУПУ ПРОФ. ДОБРЯНСЬКОГО В СЕНАТСЬКОМУ ПІДКОМІТЕТІ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО НАРОДОВБИВСТВА В УКРАЇНІ

Вашинґтон, 13 лютого. Знаменитий виступ голови Українського Конгресового Комітету, проф. Льва Добрянського, в сенатському підкомітеті закордонних справ з піддержкою американської ратифікації міжнародної конвенції проти народовбивства, аргументуючи це грізними фактами російського народовбивства в Україні, мав широкий відгомін в цілій країні. Ширші вістки в Ню Йорк Таймсі, обширні інформації про виступ проф. Добрянського та його аргументи подали теж інші щоденники. Вістку, повторюючи теж поодинокі докази і аргументи проф. Добрянського, передала в четвер після полудня теж Вашинґтонська радіостанція WJZ в окремому коментарі відомого радієвого коментатора Бокгейджа.

ЧЕРГОВІ БЕЗУСПІШНІ СПРОБИ ПОРОЗУМІННЯ ДВОХ О. У. Н.

Канадійський „Новий Шлях" надрукував „в інформативному порядку" датований в січні 1950 Комунікат Проводу Українських Націоналістів про чергові безуспішні спроби „узгіднень" між двома групами українських націоналістів, ОУН і ОУН(Р). В комунікаті стверджується, що з ініціятиви Проводу ОУН та „в почутті відповідальности за впорядкування українського суспільного життя на еміграції на всіх відтинках та завершення консолідації на відтинку політично державному і визвольно-революційному", в листопаді минулого року відбулися переговори з ОУН(Р). Під час переговорів, твердиться в Комунікаті, „ґрунтовно обговорено справи поточного моменту і дальших подій" та доведено до основних „узгіднень" в цілому ряді важливих питань. Проте, Провід ОУН(Р) опісля відмовився ці „узгіднення" підписати, як і делегати ОУН (Р) відмовилися підписати протокол переговорів, „натомість без відома делегатів ОУН розпочали акцію, незгідну з інтенціями переговорів. Тим самим і на цей раз до порозуміння не дійшло з вини ОУН(Р)" — стверджується, на закінчення, в Комунікаті ПУН.

АЙНШТАЙН БАЧИТЬ ЗАГЛАДУ ЛЮДСТВА ВІД ВОДОРОДНОЇ БОМБИ

Д-р Алберт Айнштайн, якого наукові студії дали підставу до виробу першої атомової бомби, виголосив свою першу промову після рішення президента, що Америка піде вперед з виробом водородної бомби. У цьому новому винаході Айнштайн добачує знищення людства, придумане самою людиною. Щоб до цього недопустити Айнштайн дораджує створення наднаціонального виконного тіла і видання заяви краін, що вони будуть слухати такого світового уряду.

Свою промову виголосив Айнштайн з нагоди започаткування телевізійної тижневої програми пані Елінор Рузвелт. Він стверджує, що водородна бомба видає радіоактивні проміннї, які затроюють атмосферу і таким способом приносить загладу всякого життя на землі у відповідній віддалі. При відкритті телевізійної програми, яку започатковано промовою Айнштайна у Принстон, в стейті Ню Джерзі, взяли участь теж знавці наукового світу, як Дейвид Ліліентал, голова Комісії Атомової Енергії; д-р Дж. Роберт Опенгаймер, директор наукового інституту в Принстон, а теж і сен. Брайен МекМагон, голова спільної конгресової атомової комісії.

РОСІЙСЬКІ КОРАБЛІ ПРИГЛЯДАЮТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКИМ МАНЕВРАМ

Сан Хуан, Порто Ріко. — Два російські рибацькі кораблі, які мають потрібні радарові й радієві прилади, заплили на Карибське море, на якому йдуть приготування до найбільших післявоєнних маневрів американської воєнної маринарки і повітряної сили.

КОНСЕРВАТИВНА ПРОГРАМА ДЛЯ АНГЛІЇ

ЧОРЧИЛ ПРОПОНУЄ СІМ ПУНКТІВ, ЩО МАЮТЬ ВДЕРЖАТИ БРИТАНІЮ НА "ГОРДОМУ СТАНОВИЩІ АВАНГАРДУ ВІЛЬНИХ НАЦІЙ".

Лондон, 13 лютого. — Винстон Чорчил, провідник Консервативної партії Британії видвигнув в окремій брошурці нову політичну програму, що мала б вможливити британському народові „знову зайняти горде становище авангарду вільних націй". В брошурці, що має наголовок „Послання Мр. Чорчила до Вас", та яка була видана Консервативною партією в рямках передвиборчої кампанії, головний організатор аліянтської перемоги в другій світовій війні домагається „негайно" такого уряду Британії, що відповів би таким сімом головним пунктам: 1. Виявити мудре провідництво і сказати народові правду, намагаючись об'єднати всі верстви народу в одному національному змаганні; 2. Наладнати тісніші стосунки між Англією і країнами британської імперії та британської спільноти народів; 3. Поробити практичні заходи для збільшення продукції та зменшення коштів прожитку; 4. Обмежити урядові видатки та збільшити ощадність; 5. Зменшити податки та заохотити кожного до ефективнішої праці і допомогти кожному в ощадності; 6. Допомогти народові, щоб він мав якнайбільше з життя; замість обмежень створювати можливості; 7. Допомогти хліборобам продукувати більше харчів. Рівночасно виявлено, що вже приблизно три роки тому Чорчил пропонував коаліцію консерватистів з лібералами в теперішніх виборах проти лейбуристів, але ліберали мали його пропозицію відкинути.

КОМУНІСТИ У ФРАНЦІЇ ЗНОВУ ПРОВІРЮЮТЬ СВОЇ СИЛИ.

Париж, 13 лютого. — Комуністична п'ята колона у Франції рішила вчора зробити генеральний перегляд своїх сил, влаштовуючи в цілій країні великі демонстрації з нагоди річниці комуністичного бунту в 1934 році. Демонстрації в багатьох випадках мали зокрема проти де-Голівський характер, а на транспарентах виписані були гасла за співпрацю зі Совєтами, за „мир" в Індокитаю і т. п. В поодиноких випадках дійшло до зудару між демонстрантами і поліцією, в наслідок чого в самому тільки Тульоні було понад 35 осіб поранених. Як відомо, комуністи вже заповіли свою чергову „мирну кампанію", що має проявитися головно в саботажах національної оборони, зокрема проти передбаченої Атлантійським пактом доставки американської зброї. В міжчасі свою кампанію розгортає щораз сильніше теж партія ген. де Голя, домагаючись зміни в теперішній адміністрації країни та пропагуючи співпрацю між капіталом і робітництвом для поборювання большевицької загрози.

НЕВДАЛА СПРОБА ПЕРЕВОРОТУ В ІРАКУ.

Багдад, Ірак, 13 лютого. — Генеральний директор іракської поліції намагався вчора зробити переворот в країні, але був негайно заарештований і до перевороту не допущено. В хвилевому замішанні обійшлося без проливу крови.

НІМЕЦЬКЕ ЕНКЕВЕДЕ ПОЧАЛО ПОЛІТИЧНУ ПРОВІРКУ ВСЬОГО НАСЕЛЕННЯ.

Берлін, 13 лютого. — З поінформованих джерел тут повідомляють, що створене недавно Совєтами нове, тим разом червоне ґештапо в Східній Німеччині почало поголовний реєстр всього населення в тій країні з докладною „політичною біографією" кожної особи. При цьому стверджується, що колишня приналежність до націстичної партії не тільки не є провиною, але навпаки, видавана Совєтами комуністична преса „радо вітає" колишніх націстів в рядах комуністичного „народного фронту". В західних колах коментується нову совєтську акцію з „політичним переписом" як дальше намагання вже в зародку знищити всю можливу німецьку опозицію до комуністичного режиму, у зв'язку з воєнною підготовкою.

СОВЄТИ СКИДАЮТЬ НА ЗАХІД ВИНУ ЗА НЕУСПІХ РОЗМОВ В СПРАСВІ АТОМУ.

Лейк Соксес, 13 лютого. — Совєтський представник в Об'єднаних Націях, Яків А. Малік, передав генеральному секретареві цеї світової організації, Триґве Лі, офіціяльного листа, в якому намагається скинути на західних аліянтів вину за розбиття п'ятидержавних переговорів в справі міжнародної контролі атомової енергії, що наступило, як відомо, в дні 19-го січня. Малік твердить, що справжньою причиною розбиття переговорів було відкинення західними аліянтами совєтського домагання щодо виелімінування від переговорів національно-китайського представника, що заставило Совєтів вийти з нарад.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА ЗНОВУ РЕКЛЯМУЄ СХІДНИЙ КОРДОН.

Франкфурт, 13 лютого.—Міністер все-німецьких справ в західно-німецькому уряді, Якоб Кайзер, заявив вчора в парляменті, що німецькі території на схід від теперішнього східно-німецького кордону на лінії Одри-Ніси все ще „належать до Німеччини" та що визнання східно-німецьким урядом „мирного кордону", на підставі якого всі німецькі землі на схід від тої лінії признано Польщі, не перерішують німецьких претенсій до тих земель.

„МАЛА БЛЬОКАДА" БЕРЛІНА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Берлін, 13 лютого. — Совєтська „мала Бльокада" Берліна продовжується, з малими тільки-перервами. Вчора совєтські власті знову припізнили майже на 24 години рух вантажних автомобілів на перехідному комунікаційному пункті між Берліном і західними зонами.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate or postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПЛЯТФОМА

„Свобода проти соціялізму" — це такий виборчий клич Республіканської партії на 1950 рік. Вправді вибори, які завважують, хто матиме більшість у Конгресі, ще далеко, бо відбудуться щойно в листопаді, але партіям треба завчасу подбати про фінанси на виборчу кампанію. Це й було головною ціллю вашінгтонських нарад членів Республіканського Крайового Комітету та республіканських конгресменів і сенаторів. Коли йдеться про гроші на кампанію, то, як заповідають, вони певно будуть, зате як буде прийнята загалом політична плятформа партії, то щодо цього є поважні сумніви навіть у самій партії. Не приняло її радісно багато республіканців, включно з одинокою жінкою у сенаті, якою є сенаторка Марґарет Чейз Смит (з Мейн).

Клич „свобода проти соціялізму", звучить радше сензаційно. Тому і не диво, що появився він у часописах грубими буквами і на першому місці. Проте таки не вважають його розумним і ефектовним. До того він навіть не є по суті новим, бо ж останніми часами в кожній плятформі Республіканської партії говорилося багато проти „соціялістичних" експериментів Рузвелта і Трумана, згл. проти „Ню Діл", „Фер Діл", чи їхнього „велфер стейт". Це навіть мало недавно успіх, так, що минулого листопада загально думали, що Республіканська партія певно переможе і нюйорський губернатор Дюї стане президентом. Сталося одначе інакше. Ця поразка таки добре пригнобила республіканців. Піднялися поважні голоси, що заговорили про потребу допливу „свіжої крови" і позитивної програми, а не такої, що тільки других критикує, чи запозичає для прикраси, як каже Нормен Томас, дещо з соціялістичної програми, хоч, згідно з його словами, те саме робить теж і Демократична партія.

Опозиція сенатора Ладжа, що намагався без успіху вложити в плятформу сильнішу резолюцію в справі громадянських свобод, вказує наглядно, що в партії заважують ще далі старі елементи, та що вони спекулюють тепер на співпрацю з подібними реакційними елементами з Демократичної партії, що походять з півдня. Усе це шкодить Республіканській партії й ослаблює її плятформу, як і ослаблює ті так гострі слова, що звернені проти комунізму і фашизму, як теж і проти урядового плянування на лад „соціялістичних європейських урядів", яке знов вважається противним „основним американським принципам". Домагання партії, щоб негайно усунути з урядових становищ комуністів та комуністичних симпатиків, виглядало б куди краще, коли б, як підкреслив конгресмен Джевитс, республіканська плятформа була заняла ясне становище в справі лінчів, податку від голосування і т. п., тим більше, що республіканський маніфест призначено проголосити в день Свята Линкольна і вже тому він повинен був бути виготовлений в дусі цієї найкращої традиції, що тісно звязана з іменем великого визвольника. Сенаторка Смит цілком справедливо заявила, що республіканці будуть далі голосувати на республіканців і без тої плятформи, зате не притягне ця плятформа тої частини голосів, яка звичайно рішає про вислід голосування.

Іншими словами в плятформі треба було присвятити більше місця соціяльним питанням. „Свобода проти соціялізму", говорив сенатор Ладж, не дуже промовить до американців, бо вони знають, що президент Труман не є ніяким „соціялістом", а тільки „опортуністом" . . .

Москва за анексію, Америка за відокремлення сателітів

Оприлюднення намірів американського департаменту стейту для відокремлення сателітів, а навіть розчленування самого Совєтського Союзу на його складові частини, вказує, що холодна війна, яка ведеться між Совєтами й Західним світом вступила в нову стадію. Є це вже відкрита гра за здійснення двох гігантичних задумів, що їх розглядають газетні кореспонденти на основі достовірних інформацій.

Так Ніл Стенфорд, вашинґтонський кореспондент бостонського щоденника „Крисчієн Сайенс Монітор" зіставляє факти, які вказують на рішення Кремля зіллляти свої сателітські держави в Совєтськім Союзі, щоб позбутися західних впливів. Існування такого змагання добачує Стенфорд в заяві китайського комуністичного уряду, що він зриває всі договори, заключені колись Китаєм з чужинними державами. Другим кроком за здійснення таких намірів є домагання болгарського комуністичного уряду, щоб Злучені Держави забрали з Софії свого посла, Доналда Гіта. Стенфорд каже, що американський уряд поважно застановляється над зірванням дипломатичних зв'язків з усіми совєтськими сателітами, якщо далі буде продовжуватися таке очорнування американських дипломатів.

За цими самими відомостями вашинґтонський уряд застановляється над причинами різних ворожих совєтських потягнень супроти Америки і приходить до заключення, що Москва вважає найновіші свої осяги в Китаю за перемогу в холодній війні і тепер рішена вона перемінити свої сателітські країни на совєтські провінції.

Таке злиття сателітів в одній совєтській імперії дасть Москві спроможність виключити американських дипломатів з їхніх обсерваційних постів і відрізати більшу половину світу від впливів Заходу. Тоді Злучені Держави мусять забрати свої посольства з Софії, Будапешту, Праги, Варшави й Букарешту й Америка не матиме безпосередніх вістей з цих країн.

Правда, Совєти стратять тоді теж свої обсерваційні станиці, втримувані в сателітських посольствах у Вашинґтоні, одначе їх місце буде заступлене побільшеним персоналу совєтської амбасади. Крім того Москва не матиме страху перед поновними втечами сателітських дипломатів з їхніх посольств, як це досі бувало та що з великою шкодою для таємних плянів Москви.

Інтересне, що змагання до обмеження дипломатичних взаємин між Америкою й Совєтами почалися з часу признання України й Білоруси права репрезентації в Обєднаних Державах. Коли Совєти зажадали признання всім 16 совєтським „республікам" права голосу в О. Д., тоді Америка вийшла з домаганням, щоб Росія допустила американських дипломатичних представників до Києва й Мінська. Совєти настрашилися американських впливів в Україні й на Білорусі й залишили свій плян. Після того почалося ступневе обмеження дипломатичних зв'язків з ЗДА, доки вкінці Совєти не прийшли до висновку, що для них треба як найменшої формальної репрезентації закордоном, бодай в Америці.

Вісті про протилежні наміри американського департаменту стейту передає Рей Кромлі, кореспондент нюйорського щоденника „Вол Стріт Джернал". Він твердить, що секретар стейту Дін Ачесон хоче один за одним відривати совєтських сателітів від російського центру, поки Росія не останеться на своїй великій території самітною й відокремленою від решти світу. В тих плянах Ачесона має бути теж місце й для України та інших не-російських земель. На доказ можливости такої розв'язки Кромлі вказує на вороже наставлення українського народу до Москви в часі наїзду німців на Україну, як це зреєтою сьогодні вже загально відоме. Новістю хіба лиш те, що департамент стейту, можливо має свіжі вісті про неперіщню ворожнечу населення України у відношенні до Кремля. Кореспондент згадує теж про намірену підтримку Америки для повстанців, якщо б дійшло до повстання.

Коли думають про способи, як відокремити сателітів і ізолювати Росію, то згадують теж і „долярову політику". Кажуть, що навіть доляри покажуться сильнішими, ніж страх перед Совєтами. Треба тільки терпеливого вижидання. Коли стратегія Ачесона буде успішна і якась комуністична країна стане дуба проти Сталіна, тоді Ачесон підтримає ворохобника в Обєднаних Державах і постачить йому американських фондів, устаткування, сирівців і зброї. Чим успішніша буде така політика, тим будуть вищі кошти. Вони можуть досягнути в найближчих роках великої суми, каже Кромлі.

Першою такою спробою є підтримка югославського Тіта. Америка рішена дати йому допомогу аж до крайніх можливостей, а навіть вислати американську армію до Югославії, якщо Росія пішла б війною проти Тіта.

Улас Самчук.

Ще про кордони культури

(Розмова з Ігорем Костецьким).

Кожний рукопис, який приходиться читати перед його друком, наводить на мене містичний страх. Боюсь не збагнути його правди, знаючи, що це для автора значить. Ваші рукописи, колеґо Костецький, бентежать мене винятково, тому не дивуйтесь, що якраз з ними я роблюсь особливо обережним.

Признаюсь — читання Вашої „Містерії народження" не далось мені легко і аж по прочитанню речі, я збагнув, що всі мої труднощі походять не з того, що твір не добрий, а виключно з того, що я не зовсім добрий його читач. Об'єктивно — Ваша „Містерія народження" — одна з найдосконаліших, найдовершеніших і найконсеквентніших речей Вашої творчости і Ваші три роки праці над нею можуть уважатися страченими лише в тому випадку, коли то лишиться в рукопису і не знайде свого, як не широкого, так глибокого і культурного читача.

Та річ наводить читача на безліч різних мислів. Появляються мислі за і мислі Проти. Виникає боротьба елементів, твориться процес нових формул і читач виразно вичуває, що в ньому самому проходить містерія народження. Він виразно прямує до синтези понять, виразно вичиває при тому свій крок вперед і свій щабель вище. І саме це є найкращим виправданням Вашої праці і Ви маєте повне право вимагати, щоб саме так мистець нашого часу говорив до людини сучасного.

Але було б не гаразд випускати з виду той факт, що людство складається з різних прошарків. І не лише людство, а й народи. Там є люди минулого, сучасного і майбутнього. І воно можливо так добре, навіть коли часто буває, що кожний з тих прошарків вимагає для себе права виключности. Нам здається, що всі тиверстви по своєму закономірні, навіть такі, що мають відвагу у таких випадках говорити про „банкрот літератури", бо хіба ж не чудова та мила і щира наївність у людини, що вимагає для речі кари смерти лише з тих міркувань, що вона того не розуміє? Є то навіть своєрідний героїзм, бо не кожний так легковажно впорається з вимогами мудрости. Але в цю тему вже втручається саме те, що ми дали в заголовку — проблема кордонів культури.

Про них Ви блискуче заговорили у Вашому „Єдерман" та границі культури". Є то велика тема. Є то тема для цілого твору — книги чи фільму. На батьківщині Моцарта в Зальцбурзі щорічно відбуваються видовища і гриша з участю найвидатніших мистців світу. Там також на Соборному майдані під замком дають твір Гофмансталя „Єдерман" з участю незрівняного Вернера Кравза. Сотні тисяч глядачів, найкращих знавців і любителів великого мистецтва, з'їзджаються сюди з цілого світу. Один українець з ДіПі (можливо на всі сто тридцять тисяч) хоче конечно бачити постановку „Єдермана". Але він обмежений можливостями. Він без батьківщини, а Австрія від Німеччини відмежована штучним кордоном. Йому не дають перепустки. Але він проривається туди через Альпи, разом з контрабандистами, бо він хоче і мусить бачити ту містерію. І це він доказує і він бачить, але одначе платить за це не лише великими труднощами фізичними, а й попадає в конфлікт з існуючими законами. Його арештують і його карають... І тим ДіПі є український письменник Ігор Костецький.

Для багатьох нас цей факт, крім незрозуміння, нічого не каже, але в поході до розбиття гряниць нашої культури, він має величезне значіння. Бо ось Вам ще один факт: один також наш і також громадянин, що має два будинки і кількадесятків тисяч долярів у банку, хвалиться мені, що він за всі свої пятьдесять років у Канаді ні разу не був на ніякому концерті і не прочитав, крім газети, ніякої книжки. Він сказав, що він любить пісню, але для того йому хватить власного голосу, а коли хоче послухати Шаляпіна, він може задовольнитися грамофоновою плиткою. Коли я йому зауважив, що звідки він мав би ті пісні і ті плитки („акорди"), коли б всі так дивились на справу, як він, він не знав, що відповісти. Він за всі шістьдесять років свого життя ні разу не прийшов на цю думку. Після він виправдувався, що він, мовляв, був майже неграмотним і тому у нього не міг витворитись інший спосіб мислення. Я питав його, чи чув він про такого Карнеґі? Про Едисона? Чув. Отже ті люди прийшли також на цей континент і були також сливе неграмотні у своїх початках. Знов таки проблема кордонів культури. Але коли у випадку Ігоря Костецького — кордонів зовнішних, фізичних, в цьому другому випадку маємо діло з кордонами куди гіршими, бо внутрішніми, духовими, психологічними. І звичайною контрабандою таких кордонів ледви чи й переступиш. І коли нація має у своєму нутрі лише дуже незначний відсоток Костецьких і натомість надто великий відсоток виявів того другого порядку, така нація має перед собою завдання неймовірне.

Як перейти кордони духового занедбання нації? Через мистецтво? Через книгу? Через освіту? Через виховання? Через науку? Але для того треба мати бажання... Бажання якраз Ігоря Костецького, бо ж занедбання громадянина з тими нещасними двома будинками таке велике, що лекше воскресити мертвого до життя, ніж воскресити того живого трупа до зацікавлення життям. Але уявіть собі, що та гнила колода, той живий труп по своїм переконанням вважає себе... комуністом, що в совєтському жаргоні зветься „прогресистом"... І тому, коли лише цього явища продовжити до безконечного, ми десь там далеко натикнемось на розвязання загадки, чому саме нашу націю, а не націю Карнеґі чи Едисона „ощасливила" доля саме такою „прогресивністю"...

І коли б ми хотіли йти далі і далі бабратись у цих питаннях, ми б дали відповідь на безліч питань нашого дуже складного процесу зростання знизу вверх. Лише і ця справа вимагає від нас великої делікатности і великого зрозуміння суті. І коли б ми (вже загал) могли вправно розуміти, чому Костецький пише свої „камбруми", коли б ми наші вичування могли передати без слів, а лише звуками, ми б тоді напевно розуміли б мову один одного і не вимагали б витягати зі свого мовного лексикону аж ті вирази, що відносяться „до мужиків" — згідно з нашим таки анекдотом, що перший дзвінок до потягу належить панам, другий жидам, і аж третій, вже не дзвінок, а матюк... (О! Це для нас!). Мова слова, це мова діла.. Незрозуміння стилю вищого порядку, змушує користатись стилем матюка. Це йде так далеко, що коли приходиться нам робити політику, чи писати статтю про „Завдання нації", ми мусимо знов таки користатись мовою і ділом якраз того третього визначення.

Всі ці думки повстали у мене під враженням читання „Містерії народження". І я Вам за них вдячний.

16)

Селецький говорив, пильно вдивляючися в обличчя Ганки. Він міг поступнево помічати, як вона блідла, як її очі розширялися і як накінці покотилися з них сльози. Він узяв її по-батьківськи за руку:

— Не плач, дорогенька! Це нічого не поможе. Я теж пережив гіркі хвилини зневіри в твого Романа. Бо факт фактом, що він зробив собі з нас усіх щонайменше несмачний жарт, вмовляючи в нас свій винахід та, на доказ, показуючи фальшиву бензину...

Ганка зірвалася.

— Ні, того бути не може! Тут якась помилка, якийсь дивний збіг обставин. Іду зараз до Романа і про все довідаюся, — мені хіба не буде говорити неправди!

— Ні, так не добре, — відповів Селецький, — так попсуєш усю справу. До того ж по-якому він прийме твоє недовіря до нього? Ні, тут треба поступити інакше!

— Якже, — порадьте, дорогий вуйку!

Селецький замислився, видко, обдумуючи якийсь плян.

— Найкраще, почав він, — буде так: Романові не дамо нічого пізнати про наші підозріння, зате самі спробуємо переконатися, наскільки його винахід правдивий!

— В який же спосіб?

— Візьмеш на кілька годин зі шафки одну з пробівок і ми перевіримо, що це, — а тоді остаточно переконаємося, чи твій Роман зробив справді винахід.

На обличчі Ганки слідно було вагання і нерішучість.

— Подумай, — сказав їй Селецький, — скільки ти на цьому зискаєш! Я, особисто, на місці Романа, ніколи не дарував би жінці, яка мене кохає, сумніву до мене. А Роман на кількагодинній відсутности однієї з пробівок нічого не стратить, навіть не помітить. Отак тихо, хитру-мудро, наладнаємо всю справу і висміємо німців, що дали набратися на гачок. А, найважніше, заспокоїмо себе.

Ганка зірвалася з крісла.

— Плян справді добрий! Але як його перевести?

— Но, жінки мають досить хитрости, перевести в діло кожен замисел. Підеш просто до нього і в хвилину його неуваги заховаєш у торбинку одну з пробівок. Тільки бери, можливо, якнайбільш відсоткову. Зайду до тебе ввечорі довідатися, як вам.

Коли у вечорі перед десятою він зайшов знову до Ганки, вона безмовно виняла із своєї торбинки пробівку і подала її вуйкові. Цей поглянув на карточку.

— 21% — вистане! Пробівку я заберу, перевірю, і завтра віднесеш, і все буде в порядку.

Він уважливо заховав пробівку в течку і, попрощавшися, вийшов.

∴

На другий день, вернувшися з бюра, Ганка нетерпляче ждала на вуйка Еміліяна. Ніч пройшла їй у більшості без сну, повна викидів сумління і каяття за те, що зважилися на таке діло, як викрад пробівки. Кожної хвилини боялася, що озветься телефон від Романа і що вийде на денне світло її злочин. Почувши кроки на сходах і дзвінок, відітхнула. Увійшов Селецький, і Ганка зустріла його запитливим поглядом.

Не спішучись, Селецький витягнув з течки, дбайливо загорнену в папір і вату, пробівку.

— Ну, як? — торіла з нетерплячки Ганка.

— Прямо неймовірне! Справді бензина, і то нечуваної досі сили. Не знаю, який мотор її витримає!

Очі Ганки засяли.

— Я так і знала! І як я могла сумніватися?

— Ну, тепер усе добре. З німцями вийшла якась помилка, може Роман, сподіваючися крадежі, свідомо пошив їх у дурні. Тепер віднеси пробітку, тільки щоб Роман нічого не спостеріг. Мені ж ти зробиш велику приємність, коли триматимеш мене в ході справ, бо ж доля цього винаходу цікавить і мене.

Як подяку, Ганка поцілувала вуйка в чоло. Він її обняв, як дитину, і довго не випускав із своїх обіймів, розцілюючи її в щоки. Вкінці піднявся з крісла:

— Ну, йди вже, йди. А я повернуся до тебе.

Розійшлися обоє в доброму настрої.

Проте, прибувши до Романа, застала його розгубленого і пригнобленого.

— Не знаю, що є, — казав він, — сьогодні я рішився таки на спробу аналізи моєї 39% -ої бензини. І уяви собі, — це не була ніяка бензина, а звичайна гліцерина! Як могла вийти така переміна, сам того не розумію! Помилка? Звідки?

Ганку стиснуло щось за горло.

— Отже, шибнуло її у голові, він таки не заміняв сам зумисне пробівки, ставляючи в шафку фальшину, а приховуючи правдиву?! — Проте, вона не наважилася згадати про факт, що і вуйко Еміліян, і німці відкрили все далеко швидше.

— Чи ти, Романе, певний, що це справді помилка? — спитала вона.

— Або я знаю! Ні, неможливо — чейже бензина, навіть звичайна, не може змінитися в гліцерину!

Жученко вдарив себе долонею по голові: — Левко, де Левко?! Чого той дурень зник? Хай мене чорт візьме, коли він тут не мачав своїх пальців!..

Жученко ходив роздратований по робітні. Користаючи з його неуваги, Ганка поклала назад забрану вчора пробівку і легше відітхнула, що збулася страху. Після того почала заспокоювати Романа але він по-давньому був розгублений, — видко, бився з власними, найрізноріднішими припущеннями.

∴

Селецький саме вийшов з ресторану Жоржа, як до столика обох берлінських гостей приступив Бахес.

— Той містер Селецький щось надто рухливий, — сказав він. Для відміни доручив я стежити й за ним — часто заходить до робітні того інженера.

Шульце закінчив обгризати індичу ногу, і тоді щойно відповів:

— Уже раз показав свою енергію і мало не попсув нам усього. Курц з напханим ротом вкинув своє:

— Він або дуже наївний, або хитрий.

Бахес знизив раменами:

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ ПРИ РОБОТІ

По довгих підготовах, в неділю дня 22 січня, в домівці Об'єднання б. Вояків-Українців при Евені А, ч. 101 у Ню Йорку відбулися перші загальні збори лікарів-українців в Америці.

На збори прибуло 61 українських лікарів (в тому кілька лікарів-стоматологів), а письмових зголошень наспіло з різних міст Америки коло 30. В цих зголошеннях було висловлено чимало щирих привітань зборам, особливо ж теплими словами привітав їх д-р А. Кібзей з Дітройту. З американських лікарів на збори прибули: д-р Н. Пелехович-Гайворонська (Ню Йорк), д-р Еміль Гарасим (Филаделфія), д-р М. Дзюбатий (Ню Гейвен) та д-р Вальтер Барон (Ню Йорк).

Збори відкрив від Організаційного Комітету д-р Роман Осінчук, підчеркнувши вийімкове, може навіть епохальне їх значення, як першу спробу об'єднання українських лікарських сил на вільній американській землі. Пригадавши, що збори відбуваються в день свята Соборности України, д-р Р. Осінчук завізвав присутніх триматися засад тривкого об'єднання та утворити організацію, в якій би ця об'єднальна ідея завжди присвічувала як для добра самої корпорації, так і для доброго імени того краю, звідки всі зібрані походять. Наприкінці закликав збори вшанувати вставанням пам'ять усіх тих подвижників-українських лікарів, яким укоротили вік хмароломні події останнього десятиліття.

По відкритті зборів була обрана президія, в яку ввійшли: Н. Пелехович-Гайворонська, Е. Гарасим, Т. Воробець, В. Барон, Р. Осінчук, Т. Олесіюк, М. Дзюбатий, В. Бідзор, К. Сілецький, Ів. Рижій та А. Литваківський (як секретар). Зборами напереміну провадили д-р Н. Пелевович-Гайворонська, д-р Е. Гарасим та д-р Т. Воробець.

Приявні на зборах вислухали три доповіді. З першою, незвичайно цікавою доповіддю виступив д-р Е. Гарасим (з Филаделфії), в якій нарисував коротку історію діяльности перших українців-лікарів в Америці та ствердив дуже цінний їх вклад в українське громадське життя в Америці й загально - людську культуру, перечисливши імена всіх уже неживучих і ще живих українських лікарів-громадян.

Другий з черги виклад виголосив д-р Я. Воєвідка про тяглість праці українського лікаря, що, почавшись на Українському Лікарському Т-ві у Львові та на Лікарській Спілці в Чехословаччині, особливо позначилася на еміґрації в діяльності Українського Медично-Санітарного Об'єднання в Мінхені, а ще більше в праці УСХС. Доповідач підкреслив, що своєю організованістю та науковим підходом до праці українські лікарі здобули собі велике признання міжнародньої організації ІРО, чого доказом було призначення їх на найвищі становища в лікарській адміністрації ІРО та створення, на зразках українських медичних організацій, інтернаціонального Т-ва Ді-Пі Лікарів. Вкінці відзначив велике зрозуміння завдань лікаря у представників медичного світу всіх частин української землі.

Остання доповідь д-ра Р. Осінчука була чисто програмового характеру. Наполягаючи на великому суспільному значенні українського лікаря в сьогоднішньому дні, доповідач доводив конечну потребу утворення окремої організації українських лікарів в Америці для затіснення товариського співжиття, для поглиблення взаємин між новоприбулими та тут уродженими українськими лікарями, для розбудження потреби наукової медичної праці, для популяризації медичних засад серед широких мас громадянства, особливо в ділянці профілактики, для взаємодопомоги в підшукуванні праці чи кращих становищ для новоприбулих лікарів, для нав'язання контакту з усіма українськими лікарями в цілому світі та з лікарськими організаціями різних національних груп в Америці, для участи в активній громадській роботі, а передусім в колективних заходах для утворення мережі українських медичних станиць серед української людности в Америці у формі шпиталів, санаторій, тощо, які, крім здорово - громадських завдань, служили б базою для науково-дослідчої праці та двигали б наперед українську медичну науку. Вкінці оголосив вироблений ним проєкт статуту українського медичного товариства.

По дискусіях, які стояли на дуже високому рівні та відбувалися в незвичайно теплій, товарисько-діловій атмосфері, збори ухвалили:

1) утворити товариство українських лікарів в Америці з осідком централі в Ню Йорку та філіями по інших містах ЗДА;

2) обрати управу, контрольну комісію та товариський суд;

3) доручити управі леґалізувати товариство та поробити перші заходи до реалізації намічених у програмовій доповіді д-ра Р. Осінчука точок, а також виробити остаточно статут т-ва.

Збори приняли такі резолюції:

1. Загальні збори лікарів-українців в Америці в імені новоприбулих українських лікарів з Европи висловлюють сердечну подяку Урядові ЗДА з Президентом Гаррі С. Труманом у проводі за створення можливости, на підставі білу про Ді-Пі, знайти їм на американській землі нову батьківщину. Рівночасно висловлюють надію, що вековушні намагання Уряду ЗДА поширити цей закон дадуть змогу приїхати більшій кількости лікарів-скитальців з Европи для праці серед американського народу та для добра своєї спільноти.

2. Дякувати Українському Злученому Допомоговому Комітетові, Українському Католицькому Комітетові, NCWC, Church World Service та іншим американським місіям, українським лікарям, українському громадянству й українській пресі в Америці за їх заходи й допомогу в переселенні українських лікарів з Европи до ЗДА.

3. Загальні збори українських лікарів закликають усіх лікарів українського походження в Америці та тих, що сюди ще прибувають, вступати в члени новоствореного товариства та своєю професійною і громадською працею причинитися до розбудови професійного й громадського життя в Америці.

4. Загальні Збори взивають усіх своїх членів до активної громадської роботи, щоб цим способом продовжити світлі традиції українського лікаря-громадянина, виправдати себе перед новою спільнотою та нести і надалі високо ім'я українця-лікаря.

По 7-годинних нарадах збори закінчилися товариською філіжанкою кави, що її несподівано зорганізувала для всіх приявних п. Марія Скубова, якій голова товариства в імені всіх прибулих на збори висловив найсердечнішу подяку.

Головою новопосталого лікарського т-ва одноголосно обраний д-р Роман Осінчук.

Заступниками голови: д-р Е. Гарасим та д-р В. Барон.

Секретарем д-р Я. Макарушка.

Скарбником д-р Д. Лепків.

Членами управи: д-р Я. Воєвідка, д-р Т. Воробець, д-р І. Мойсієнко, д-р Т. Олесіюк.

Контрольна Комісія: д-р Н. Пелехович - Гайворонська (голова), д-р К. Сілецький, д-р Л. Зарицький, д-р О. Баран (заступник).

До товариського суду: д-р І. Домбчевський, д-р М. Косенко, д-р Р. Сухий, Ю. Малецький (заступник).

Присутній.

Михайло Островерха

ТРИДЦЯТЬ РОКІВ МИНАЄ...

...А хто чинить правду, йде до світла, щоб виявились його діла, бо зроблені вони в Бозі.
Іван III., 17-23.

Густі тумани вкривають землю. Останній лист із осінньою мжичкою падає до долу. В просторах України глухо і сіро, лише чути, як кров іскапує...

Біля Дашева, Кальника, Кропивної Горішної й Долішної, Ометинець, Красного глухо бють гармати отам. Кирила Карася, кулемети сотника Дмитра Квасниці торкотять і кіннота отам. Шепаровича атакує.

Бої ідуть — іти мусять: бо з України москвина лупія треба гнати. Але ряди куренів стають рідшими: страшний сипний тиф на свої покоси їх кладе.

Упав сніг. Завіяла хуга.

В селі Пятничанах, біля Вінниці, щоденно, перед вечором, іде священик головною вулицею, від одного кінця села до другого, співає парастасні ірмоси, а з хат, по черзі, виносять трупи тифозників, кладуть на сани, черга яких росте, й везуть цих вояків Української Армії, та й селян, на цвинтар до спільної братньої могили.

Всі лічниці, школи, касарні, сільські хати повні хорих: сипний тиф має живво.

Старшини й стрільці виснажені безнастанними боями на польському фронті, на московському фронті — безмінно в боях. Холодні доші, сніги, брак одежі, обуви, харчів, ліків. Стиснені в чотирокутнику смерти. Вевін, від англійської демократії, помагає большевикам. Демократія усього заходу захлистується перемогами Леніна й Троцького. Все це, хвилинами, кидає нас у темряву безвиглядности.

Але, чому опинились ми, Українська Армія, в цьому чотирокутнику смерти?! Завіщо гинемо від 1709 р., від гетьманів Мазепи й Орлика, від 1914, Українські Січові Стрільці? Кожен мовчки себе спитає, й чує у серці-душі тепло віри в ідею визволення, — і далі, вперед!

Посуваються тіні вояків. Тягнуть за собою втомлені ноги по липкому чорноземі України; кутяться, корчаться, балуючи в заметілі снігами. Гріємся при подихах змарнілих і спаршивілих коней від гармат, від обозів.

Селами, хуторами приходять гурти вояків — пішки, на возах, верхи. Вони лихо вдягнені, ноги замотані в соломяні віхті. Але ці вояки, під командою генер. М. О. Павленка йдуть, продираються у запілля москвина, й творять ядра, вогнища повстання проти большевиків, творять перший Зимовий Похід 1919-20 р.

В м. Шпикові в гаражі, неопаленому, на голій соломі лежать, на землі, вояки, тифозники: один при одному, дружно, тісно, щоб останками тепла свого виснаженого тіла поділитись, навіть із трупами друзів з Великого Шляху, які лежать тут поруч, із живими, поділитись іще останнім теплом.

Переходимо село Стояни. Свят-Вечірня зірка аж тремтить, сяючи, до нас прихилитись хоче! Короткий постій тана вулиці. Виходить із хати господар:

— Христос народився! До святої вечері сядьте з нами!..

Декількох нас заходить у теплу хату — дід, дідух, на столі сіно, горить свічка. Дещо, з свят-вечірних страв беремо до уст. Гарячка смак убила, розпаленими очима дякуємо хазяїнові за його добре серце.

У селі Вовчинець, біля Бердичева, в кожній сільській хаті тифозник лежить — як не вояк, то господар чи діти їх. Вулицею волічеться, ледве дух зводить, стрілець, тифозник; шукає кутка, хоч би й під лавою, щоб голову схилити, бо гарячка вже дожирає його. В ніякій хаті не знаходить він кутка для себе, всюди — зайнято. І, біля одної хати, приступив до плота, з рамя крісоєунувся, стрілець важко перехилився через пліт і глухо зойкнув. Так і застиг на плоті.

Темна, густа розпукою ніч. Сніг і дощ зимною шаргою огулюють покулені, сперті одна на одну постаті на возах: поручник Василь Костюк везе з м. Шпикова до м. Тульчина вояків до лічниці. Усі всуміш — і старшини, і підстаршини, і стрільці — ось тут, на возах судорожно корчаться з холоду, в гарячці, непритомні. Полями стогін несеться. Хтось сильніший, благає:

— Пане поручнику! Хоч на хвилину до теплої хати!..

Хвилі снігу з дощем заглушують благання.

З непроглядної, липкої темряви несеться лай собаки. Коні зупиняє похід. Насторожено. Лай собаки несеться з-права.

— Хлопці! Будемо зараз в хаті!..

Прибули в село. Розташувались у перший крайній хаті: на постелі, на лавках, на долівці. Я пхаюся під лаву, наплечник — у якому є „скарб" цукор — під голову кладу. На печі ж, господарі, чоловік і жінка, хорі на тиф. Костюк із іншими возами розташувався в сусідніх хатах.

Всі лежать — щасливі, що в хаті, що сніг і дощ не бють по знущенному, змоченому тілі. Хтось просить:

— Один лик чаю!.. Дайте чаю!..

Жінка злазить із печі, ледве дихає, робить чай. Усі хлепнули по разу. Втихомирились і посплули глибоким, страшним, тифозним сном.

А на дворі — хуга товчеться по шибках вікна. Чути зойк, стогін, неначе благання. Дехто крізь сон, чує цей зойк із надвору, але тифозний сон, у теплій і задушній хаті, — сон страшний і безпритомний.

З печі господар слабим, горячковим голосом:

— Ви забули вашого товариша, він там умирає!...

У-ночі, злазючи з воза, кожен іще у своїх силах, у темряві не зауважили, що лишили ми на возі приятеля, який уже не мав сили сам встати.

А ранком, хорі знову зайняли місця на возах. Кожен хотів уже положитись, покласти голову на помісницю. І сварились за місце: бо ж один уже з-нас помер, то повинно бути більше місця...

В Тульчині. Колишня палата графа Потоцького, пізніше —казарми Суворова, була лічницею для тифозних. Усі кімнати — повні хорих. Обслуги — майже ніякої. Лікарі — двох, із ніг валяться. І ті вошi — міліярди їх. Один із лікарів каже:

— На цих сінниках, що ви на них тепер поклалися, лежали большевики-москалі. Вони й воші залишили...

Приятель хорунж. Ф. Качалуба докінчує:

— Так, так! Від Богдана Хмельницького вкрили Україну московські воші!..

І нахилившись до мене, що по кризі тифозній був я при глуху, голосно репетує до вуха:

— Михайле! Ти, слава Богу, по кризі! Вставай або хоч рухайся, бо загризуть тебе оті воші!..

Щоденно фіра за фірою іде з Касарень Суворова в сторону цвинтаря у Тульчині: друзів із Великого Шляху везуть до братньої, дружньої могили!...

Простіть мені, дорогі читачі, за цю Рембрандтівську темряву нашої визвольної історії. Але в цій же непроглядній, трагічній темряві жеврiє мазок світла: для ідеї визволення Батьківщини були всі ті страждання.

Гемстед, 18. І. 1950.

Справжнє обличчя Рокоссовського

В найновішому випуску „Культури", видаваного в Парижі польського місячника, відомий журналіст Ришард Врага описує свої зустрічі з теперішнім російським губернатором Польщі — марш. Рокоссовським. Врага пізнав його при кінці 20-тих рр. у Києві, де перебував як урядовець польського консуляту. Рокоссовський стояв близько до групи зліквідованого 1937 р. ген. Тухачевського, був також арештований і вратував свою голову головами інших. Між зліквідованими були військові командантин українських округ — Якір (український жид), Дубовий, Василенко, Попов, Гамарник. Врага нотує, що підчас розмов з майбутнім маршалом — тоді командантом одної з українських округ — той висловлювався з особливою погордою і ненавистю про українців і жидів. Сьогодні, коли Польща дістала в його особі московського наглядача, Врага констатує, що Польща у своєму процесі совєтизації знаходиться більш-менш у тому самому моменті, коли Україна в рр. 1928-9, напередодні примусової і жахливої у висідах колективізації. Треба ствердити — пише він — хоч це й буде не в смак багатьом зарозумілим полякам, — що совєтизація в Польщі йде большевикам легше ніж на Україні. Україна тоді, як і Польща сьогодні, дійшли до того пункту, коли угодовість супроти совєтського уряду вже нінащо не здалася і треба далі було імпортованих гавляйтерів (начальники областей за Гітлера). Такими гавляйтерами в Україні були Каганович, Постишев і Хрущов, які ступнево зліквідували українських ідейних комуністів. Подібний процес почався в Польщі, і для цього супергавляйтер Рокоссовський, „четвертий маршал Польщі", має добру школу на Україні і Далекім Сході. **Г.**

СВІТОВЕ ОБЄДНАННЯ УЧИТЕЛІВ

Ню Йорк. — Після 18 місяців різнородного приготування усунено всякі передбачені перешкоди для створення світової організації учителів, яка має бути звісна під назвою Світова Конференція Учительської Професії. Д-р Вилієм Ф. Россел, голова Учительської Колеґії Колумбійського Університету заявив, що зорганізування такого товариства матиме велике значення в учительському світі. Він передбачує обєднання 3,000,000 професійних сил з усіх країн, які не находяться за Залізною Заслоною.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

27 січня, 1910 р.

„ЧИ ЕВРОПЕЄЦЬ Є ЩЕ ЛЮДИНОЮ?"

До написання редакційної статті під поданим повище заголовком спонукала редакцію акція в Конгресі за обмеження іміграції. У палаті репрезентантів вніс посол Гейс, а сенаті сен. Оверман, біл, в якому оба жадають загострення іміграційних приписів, а яке то загострення звертається в першу чергу проти словянських емігрантів з Европи. Читаючи ці оба біли, читачеві мимохіть насувається питання: Чи чоловіка уродженого в Европі взагалі можна вважати за чоловіка? „Дійсно, панове внескодавці нових іміграційних прав здається вийшли з заложення, що всякий, хто не є вроджений в Америці, не є гідний назви людини" — пише „Свобода". — По тім вступі розправляється з поодинокими постановами законопроєкту.

ПОВАЖНО ПРИЗАДУМУЮТЬСЯ НАД КОЛОНІЗАЦІЄЮ МЕКСИКА УКРАЇНЦЯМИ

У статті „Пару слів про плян о. Пристая", поміщених в ч. 2 „Свободи", згадує автор статті („Б"), що о. Пристай радить У.Н.Союзові вислати лист до місцевих відділів, щоб вони вислали делеґатів на віче для обговорення колонізації Мексика і щоб віче ухвалило вислати делеґацию на провірку положення в цій країні. Автор доводить, що це задорога виграва і радить Союзові вислати туди делеґацию в порозумінні з мексиканським урядом.

БУРЦЕВ У НЮ ЙОРКУ

Дня 18 січня прибув до нюйорської пристані славнозвісний російський революціонер Володимир Бурцев. Його відвідали на кораблі американські іміграційні урядовці і провіривши його папери, впустили до міста. „Цілю мойого приїзду до Америки є зазнайомитися з моїми американськими приятелями. Я остану тут кілька місяців і дам ряд лекцій в різних місцевостях" — сказав Бурцев. — Бурцев здобув собі славу в світі тим. що демаскував провокаторів-шпигів російської революції, в першу чергу звісного провокатора Азева.

3 лютого, 1910 р.

ПРО ОГОЛОШЕННЯ В „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" проголосила табельку на ціну оголошень. З цієї нагоди написано таке: „Читачі завважують, що зайшли зміни в дотеперішній поведінці редакції в справі оголошень. І так, оголошення братств і товариств як відділів У.Н.Союзу, будуть безплатні, якщо будуть поміщувані тільки раз. Інакше було давніще. Коли в У.Н.Союзі було кілька чи кільканадцять відділів, то оповістки йшли кілька разів і це не шкодило газеті. Тепер, коли в У.Н.Союзі є вже 300 відділів, справа представляється інакше. Як читачі завважили, були такі числа, що в них навіть дві сторони заповняли оголошення. За такі оголошення як про балі, правда, платили, однак платня не відповідала вартости місця, яке займало оголошення. Тому тепер проголошуються нові ціни".

НЮ ЙОРК ВШАНУВАВ ІНЖ. Ю. ПАВЛИКОВСЬКОГО.

Смерть провідника кооперації та одночасно провідного політичного й громадського діяча Західної України інж. Юліяна Павликовського зродила глибокий жаль не лише у кооператорів, але й в усього українського громадянства. Подібно як у Филаделфії, Шікаго і Торонті, теж і в Ню Йорку створився окремий комітет з кооператорів і представників установ, в яких Покійний був діяльний для влаштування поминок. Старанням того ж комітету, в неділю 5-го лютого 1950 в 40-й день смерти в церкві св. Юрія при 7-мій вул. відправили: о. протоігумен М. Марків, о. ігумен П. Пащак і о. П. Гевко Панахиду, до якої співав хор під управою проф. Онуфрика. Після цього відбулися в шкільній авдиторії св. Юра жалібні сходини. Залю прикрашував портрет Покійного. Промовляли п. Микола Чопик і п. Василь Мудрий, що дав сильветку Покійного як діяча кооперації, політики (УНДО), сенату, науки (НТШ, тайний університет, УТГІ, УВУ), „Сільського Господаря", „Просвіти", „Земельного Банку Гіпотечного" і як репрезентанта українців в чужонаціональних установах.

Степан Кікта.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

З концерту „Дітройт Фідлерс Бенд".

Уся місцева преса заговорила про концерт молодої симфонічної оркестри „Фідлерс Бенд" під дирекцією Тараса Губіцького, який відбувся в кінці січня б. р., у великій авдиторії Мюзік-Голл.

В концертовій програмі слідно відважну руку п. Губіцького, який вибрав доволі трудні композиції і бачимо: Аркадія Дубенського „Фуга" на скрипки і віолі, (перший раз в Дітройт); Джюзеппе Тартіні „Кончерто ін Ді Мейджор" на смичковий квартет в супроводі оркестри, причім сольо на челло виконала Арліна Сіман; Асгера Г'амеріка „Симфоні Спірітуелле", яка складається з чотирьох частин і грана перший раз в Дітройт. В програмі теж виступив спеціяльно запрошений на цей концерт знаний в Америці музик-гуморист Віктор Борга і доброї півгодини бавив публику вмішуванням звичайненької дитячої мельодійки „геппі біртдей то ю" в найповажніші твори світових композиторів: Брамса, Шопена то знова Ліста і це мало свій гумористичний стиль. Він теж дав знаменитий виступ „писарських знаків наведення" у звуковій формі, які саме принесли йому загальну славу як доброго гумориста в американських радіях. Останньою точкою на програмі був „Емперор Вальс" Штравса в укладі Губіцького.

Найбільш авторитетний музичний критик Дітройт-Нюс, Россел МекҐлаклин в обширній і дуже прихильній критиці між іншим пише про цей концерт так: „Тарас Губіцький ветеран (старої) Дітройтської Симфонії, є основником цього незвичайного ансамблю, зложеного з пядесяти осіб-скрипаків, віолістів, челістів і басів, які творять цю оркестру з її безпритенсіональною назвою „Фідлерс Бенд". Її члени переважно молоді і дуже молоді, а місцями стратегічно розложені сеніори музики, щоб додати гладкості і викінчення в музиці. Численна публика з великою приємністю слухала концертової програми, в якій перший раз в Дітройт тиконано „Фугу" Дубенського, річ добру для попису. Також веселу, мельодійну і повну ясних моментів „Симфоні Спірітуелле", Гамеріка, в якій безумовно слідно було петні осяги цієї молодої симфонії".

Дітройт-Таймс між іншим пише так: „Зайвим є повторяти, що Губіцький" робить добру роботу". Між його пядесяти музикантів на сцені, ми вправді бачили декотрих скінчених професіоналів, то всеж-таки решта усі, це молодші або старші студенти музики і длятого треба признати, що вони безумовно грали головну ролю в оркестрі, держали рівновагу а якість тонації була виїмково добра". Дітройт-Таймс дальше зазначує, що „Симфоні Спірітуелле" Гамеріка, була виконана вельми замітно а в цілості ця молода симфонія виказала життєву верву, музичну техніку і виразистість над якою вирував променистий захват. Молоді пані музикантки і панове музиканти покрили себе і свойого керівника — славою".

Дітройт Фрі-Пресс у великій статті про цей концерт подає: „Ця молода симфонія зложена тільки зі струнних інструментів, виявляє в повнім розумінні слова-чудову лірику. Основана з молодих, доволі ярих літ студентів, які безперечно посідають добре виплеканий дар до музикального тону. Завдяки їх пильних старань, вони піднесли себе понад звичайний позем у виконанні різних композицій на цьому концерті".

Повища критика місцевої преси, з якої подається тільки виїмки, говорить аж надто про „добру роботу" Губіцького на музичному полі і тому інші коментарі зайві. Ми українці, яких, на жаль, на цьому концерті було тільки горстка, бажаємо Тарасові Губіцькому і його молодій симфонії дальших гарних успіхів.

ЮМШ.

СТ. ЛУЇС, МО.

Коляда в Ст. Луїсі.

Тому, що годі було дістати авта, щоб провести коляду по хатах, місцеві скитальці влаштували цьогорічну коляду, на цілі ЗУАДК-у, в церковній галі. Скромна грошова збірка з цієї скромної імпрези дала суму $35.25. Жертводавцями були: М. Кульчицький $15; по $2: Павліґа, О. Н.; по $1: Помірко, І. Оршуляк, М. Рабко, В. Гук, М. Андибур, А. Стецько, М. Круховський, І. Матолич, І. Дим, І. Оршуляк, Ґойда, Д. Чура, К. Гатлан, а решта дрібними.

З приватної збірки, на святвеєрі в домі п-ні Т. Єзуско, до згаданої суми прийшло $12 (жертвували: Т. Єзуско й О. Хлопак по $2, а І. Хлопак, О. Хлопак, О. Єзуско, І. Єзуско, І. Дубицький, д-р Із. Дубицький, Е. Вайс та І. Зубрицький по $1).

Ввечорі 8. січня Жіноче Т-во „Любов" (відділ 373 У. Н. Союзу в Ст. Луїсі) влаштувало для скитальців спільну вечерю. Після цієї, наскрізь удачної імпрези, за яку паням з Т-ва „Любов" належиться повне признання і щира дяка, скитальці заімпровізували в'язанку колядок, а пані з гостинного Т-ва „Любов" перевели збірку на цілі ЗУАДК-у. На загальну суму $147.50 зложилися:

П. Щупляк $10; по $5: К. Якимів, Т. Шпить, В. Логуш, Й. М. Ґресько, Т. Лесь, В. Паращак, В. Ґольдак, Г. Парк, З. Гарміч, П. Ґромоцький, М. Бартіш; по $3: К. Криса, П. Петришин, М. Дмитришин, І. Ґромоцький, П. Ярема, Н. Сопків, д-р З. Храпливий; по $2: Б. Данилевич, А. Дмитришин, П. Волянський, О. Н., К. Гаврищук, Н. Н., Й. Павлишин, П. Іщук, А. Ялечко, Ю. Василюка, Н. Парк, Е. Марціновський, М. Недільницький, А. Ґромоцька, М. Круховська, М. Федина, П. Хомик, Ю. Мікуляк, П. Дусановський, М. Якимів, А. Хоцінський; по $1: П. Федина, К. Любчин, І. Косина, А. Савіцька, М. Леськів, І. Була, О. Гаврилюк, Й. Цимбала, І. Бемба, П. Була, Д. Ялечко, К. Андибур, З. Дусановська, І. Любчин, З. Дубицький, К. Томчак, В. Хоцінський, Е. Коропецький; В. Хрунь $1.50.

Разом, підчас коляди 1949-50 зібрано на допомогу скитальцям $194.75. Цілу цю суму вислано до канцелярії ЗУАД Комітету в Филаделфії.

Громадянин.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БАЙОН, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 281, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в пятницю, 17. лютого, в годині 8. ввечір, в У. Н. Домі, 33-35 West 19th St. Просимо всіх старших і молодіж прийти на збори, бо маємо кілька важних справ до полагодження і буде вибір делеґата на конвенцію УНС. — За уряд: І. Довгань, предс.; Я. Лаврів, кас.; Л. Вачинський, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Петра й Павла, від. 274, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. лютого, в гали церковній, точно в годині 12. вполудне. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, бо є дуже важні справи до рішення і буде вибір делеґатів на конвенцію УНС. Уряд на 1950 рік є: М. Лопушанський, предс.; Я. Петрич, кас.; Т. Сенедяк, секр.

АКРОН, О. — Повідомляється всіх членів Бр. Сош. св. Духа, від. 295, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. лютого, в годині 1:30 пополудні в гали гр.-катол. церкви на розі вул. Washington & Able Sts. Обовязком всіх членів є явитися на ці збори, бо є важні справи до полагодження іб уде вибір делеґата на конвенцію УНС. На річних зборах 22. січня вибрано отцей уряд на 1950 рік: П. Славич, предс.; І. Куцик, заст.; В. Пулк, секр.; О. Зепко, кас.; С. Гарбар, заст.; С. Дудівка, В. Лесяк і Т. Кост, контрольори є Й. Варанецький, М. Філяс і К. Зепко, надз. хворих; М. Хорощак, хоружий; С. Яворський, дверник. — За уряд: В. Пулк, секр., 133 E. Mapledale Ave., Akron 1, Ohio.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. лютого, в годині 3:30 пополудні, в галі на 18 and Sidney Sts., при укр. правосл. церкві на Савт Сайд. Просимо прийти на означений час, бо буде вибір делеґата на конвенцію УНС. Не явившиюся член на збори підлягає карі 50 ц. а урядник $1. — За уряд: І. Драпала, предс.; Ф. Цюлюпа, кас.; А. Слободян, секр.

СТ. ЛУЇС, МО. — Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. лютого, в церковній галі, 1120 Dolman St., в годині 1. пополудні. Запрошуємо всіх членів на ці збори, бо буде вибір делеґатів і їх заступників на конвенцію УНС. — За уряд: М. Дмитришин, предс.; М. Кульчицький, кас. М. Паращак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Український Клюб Поступовий, Від. 70, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в середу, 15 лютого, в год. 7:30 вечером, в У. Н. Домі, при Фліт вул. Рівночасно повідомляється, що на річних зборах 18. січня вибрано такий уряд на 1950 рік: П. Костик, предс.; М. Долошицький заст.; І. Патуляк, касієр; В. Кушнір, фін. секр.; І. Шупяний, заст.; контрольна комісія: С. Костів і Т. Кричковський. — Теж повідомляється, що на звичайних зборах вибрано делеґатів на конвенцію УНС: П. Дмитриху і В. Кушніра і їх заступників: І. Щура і С. Костіва. — Збори будуть відбуватись як раньше у першу середу по десятім. — Звертається увагу довгуючим членам, щоб вирівнали свої вкладки і платили їх точно, як теж ті члени, що платять річно, піврічно чи що три місяці, щоб такі вкладки вплачували наперед, а не як звичайно є, що вони ждуть аж цей час перейде, бо товариство не може за них платити, маючи щомісяця великий рахунок до плачення за всіх членів до УНС, а крім цього є хорі члени, котрим треба платити бенефіт і інші видатки. Члени, що не можуть прийти на збори то хай передадуть свої вкладки іншим членом або хай вишлють поштою на адресу секретаря — Walter Kushnir, 204 Virginia Avenue, Jersay City 4, N. J. — Tel.: DE-3-2870.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє, що місячні збори відбудуться 19. лютого в церковній галі, 526 Вест Райен Еве., зараз по співаній Сл. Божій. Всі члени повинні прийти на ці збори, бо буде вибір делеґата на конвенцію УНС. Уряд на 1950 рік є: Т. Нановський, предс.; С. Роган, заст.; І. Кравець, секр.-кас.; І. Терлецький мол., заст.; В. Терлецький і А. Віблій, контр. Позамісцеві члени в ділових справах можуть прийти до секретаря на адресу: John Krawetz, 114 Smithsonian St., Girard, O. Телефон 58362. — Т. Нановський, предс.; І. Кравець, секр.-кас.

КОРТІС БЕЙ, МД. — Місячні збори відділу 55 відбудуться в неділю, 19. лютого, в годині 2. пополудні, в парафіяльній галі при Church St. Є важні справи до полагодження і буде вибір делеґата на конвенцію УНС тому просимо всіх членів прийти на збори. — J. S. Wright, Sec'y.

CLEVELAND, O.—St. Mary's Lodge No. 112 will hold its regular monthly meeting on Sunday, February 19, after the third mass at the St. Peter & Paul Church hall on College & Seventh. There will also be an election of delegates to the convention of UNA, so all members are reqеested to attend. — Eva Laluk, Pres.; Helen Prociw, Treas.; Mary Fedak, Rec. Sec.

КАНЗАС СИТІ, КАНЗ. — Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. лютого, в годині 2:30 пополудні, під ч. 38 Савт 5 вул. Проситься всіх членів прийти на збори, бо буде вибір делеґата на конвенцію УНС. — За уряд: Д. Яремко, предс.; В. Феден, кас.; Д. Кархут, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 29. січня 1950 року помер у 62. році життя

ЙОСИФ РЕЧУК,

член від 184 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.

Покійний родився в селі Івачів Долішний, пов. Тернопіль, Галичина. До Союзу вступив в 1917 році. Полишив у смутку жену Марію і дві подружені дочки: Йосифину і Емілію.

Похорон відбувся 1. лютого при участи членів і члениць. — В. Й. П.!

В. Гаджук, секр.

ПОШУКУВАННЯ

ВАСИЛЬ КОХАН пошукує рідних і знайомих зі села Гуменець, повіт Львів. Прошу ласкаво відізватися на мою адресу:

WASYL KOCHAN
c/o Oraille Brooks
Route 3, Wellington, Kansas

ТАРЗАН, ч. 2279. Ніта в небезпеці.

WHILE THE ENRAGED ZEE AND HIS CAVE-MEN WATCHED THE BIG APE DISAPPEAR ---

---TARZAN SURREPTITIOUSLY SLIPPED ANTIDOTE PILLS INTO THE MOUTHS OF MOLAT AND THE OTHER SLEEPING APE

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

SUDDENLY REALIZING NITA'S DANGER ---

---THE JUNGLE LORD SPRANG IN PURSUIT OF ZEE'S DRUG-CRAZED ANTHROPOID.

-2279-

Коли розлючений Зі і його печерний чоловік гляділи за втікаючою великою малпою...

...Тарзан підступно вхув протидіючу пігулку в рот Молата й іншої приспаної малпи.

Нагло господар джунглів пригадав собі на небезпеку

Ніти і кинувся в погоню за затроєною ліком малпою.